Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1477

2025 7 25

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2025/1477

2025 m. gegužės 21 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735 papildomas nustatant taisykles dėl leidimą turinčių naftos ir dujų gamintojų, kurie turi prisidėti prie Sąjungos tikslo iki 2030 m. užtikrinti turimą CO_2 įleidimo pajėgumą, nustatymo, dėl jų atitinkamo indėlio apskaičiavimo ir dėl jų pareigų teikti ataskaitas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 ([1]), ypač į jo 23 straipsnio 12 dalies a ir c punktus,

kadangi:

(1) Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad subjektai, turintys Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB ([2]) 1 straipsnio 3 punkte apibrėžtą leidimą, turi prisidėti prie Sąjungos masto tikslo iki 2030 m. užtikrinti turimą CO_2 įleidimo pajėgumą proporcingai Sąjungoje nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. jų išgautų gamtinių dujų ir žalios naftos kiekiui;

(2) pagal Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 3 dalį, remdamasi valstybių narių ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 30 d. Komisijai pagal to reglamento 23 straipsnio 2 dalį pateikta informacija, Komisija turi nurodyti leidimus turinčių subjektų individualius indėlius siekiant Sąjungos CO_2 įleidimo pajėgumo tikslo iki 2030 m.;

(3) šiuo tikslu pirmiausia būtina papildyti taisykles, kuriomis remiantis turėtų būti nustatomi leidimų turėtojai, kuriems taikomas įpareigojimas teikti indėlį, ir apskaičiuoti jų individualūs indėliai;

(4) pagal Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 1 dalį Komisija turi nustatyti gavybos ribinę vertę, kurios nepasiekus leidimo turėtojas atleidžiamas nuo įpareigojimo teikti indėlį. Ta ribine verte siekiama sutelkti nacionalinių valdžios institucijų ir įpareigotųjų subjektų administracines pastangas į tuos subjektus, kurie dėl savo reikšmingos veiklos, susijusios su angliavandenilių gavyba, turi finansinių ir techninių galimybių investuoti į CO_2 geologinių saugyklų diegimą. Pagal 23 straipsnio 5 dalį, siekdami užtikrinti savo tikslinę turimo įleidimo pajėgumo apimtį, įpareigotieji subjektai gali investuoti į CO_2 saugojimo projektus arba juos plėtoti patys vieni arba bendradarbiaudami, sudaryti susitarimus su kitais įpareigotaisiais subjektais ir sudaryti susitarimus su trečiųjų šalių saugyklų projektų plėtotojais (vykdytojais) ar investuotojais, kad būtų pasiektas jų indėlis;

(5) nustatant gavybos ribinę vertę, ypatingą dėmesį taip pat būtina skirti MVĮ ir užtikrinti, kad neįtraukti įleidimo pajėgumai įpareigotiesiems subjektams būtų paskirstyti sąžiningai;

(6) todėl tikslinga neįtraukti leidimų turėtojų, kurie nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. išgavo mažiau nei 610 tūkst. tonų gamtinių dujų ir žalios naftos naftos ekvivalentu ir kurių visas išgaunamų gamtinių dujų ir žalios naftos kiekis sudaro mažiau nei 5 % viso per atitinkamą laikotarpį Sąjungoje išgaunamo gamtinių dujų ir žalios naftos kiekio;

([1]) OL L, 2024/1735, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
([2]) 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų (OL L 164, 1994 6 30, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1994/22/oj).

(7) kiekvieno indėlio suma turėtų būti apskaičiuojama proporcingai padalijant kiekvieno įpareigotojo subjekto išgautą kiekį iš visų įpareigotųjų subjektų išgauto kiekio sumos. Tada šis santykis turėtų būti padaugintas iš visos Sąjungos CO_2 įleidimo pajėgumo tikslo iki 2030 m., t. y. 50 mln. tonų per metus;

(8) kai kurios valstybės narės leidžia tą patį leidimą turėti daugiau nei vienam subjektui. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė turėtų nurodyti kiekvieno bendro leidimo turėtojo gavybos apimtis, kad Komisija galėtų nustatyti, ar jiems taikomas įpareigojimas teikti indėlį, ir, jei taip, nurodyti jų indėlio sumą;

(9) nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. vieno teisės subjekto leidimai galėjo būti perduoti kitam teisės subjektui. Siekiant tiksliai atskirti perduodančiojo subjekto ir perimančiojo subjekto gavybos apimtį, tikslinga nustatyti atitinkamą leidimų turėtojų gavybos ir susijusio įpareigojimo teikti indėlį atskyrimo momentą;

(10) siekiant, kad dėl visos gavybos Sąjungos teritorijoje nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. būtų nustatytas įpareigojimas prisidėti prie CO_2 įleidimo pajėgumo plėtojimo, turėtų būti priimta nuostata dėl leidimų turėtojų, kurie tuo laikotarpiu ir laikotarpiu iki 2030 m. gruodžio 31 d. teisiškai nustojo egzistuoti;

(11) siekiant pagal Reglamento (ES) 2024/1735 42 straipsnio 7 dalį stebėti pažangą, padarytą įgyvendinant Sąjungos masto CO_2 įleidimo pajėgumo tikslą, būtina numatyti standartinį informacijos, kurią reikalaujama pateikti Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 6 dalyje nurodytose ataskaitose, rinkinį, grindžiamą informacija, kurią pateikia įpareigotieji subjektai patys vieni arba bendradarbiaudami, jei jie bendradarbiauja pagal Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 5 dalį;

(12) pagal Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 4 dalį leidimų turėtojai ne vėliau kaip 2025 m. birželio 30 d. turi pateikti Komisijai planą, kuriame išsamiai išdėstoma, kaip jie ketina užtikrinti savo indėlį siekiant CO_2 įleidimo pajėgumo Sąjungos tikslo ne vėliau kaip 2030 m. Kad leidimų turėtojai turėtų laiko parengti ir pateikti tą planą ne vėliau kaip 2025 m. birželio 30 d., šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) leidimo turėtojas – teisės subjektas, apie kurį, kaip apie Direktyvos 94/22/EB 1 straipsnio 3 punkte apibrėžto leidimo turėtoją, valstybės narės pranešė Komisijai pagal Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 2 dalį ir kuris turėjo atitinkamą leidimą laikotarpiu nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d., arba dabartinis turėtojas, jei jie skiriasi;

2) įpareigotasis subjektas – leidimo turėtojas, turintis teikti individualų indėlį siekiant Reglamento (ES) 2024/1735 20 straipsnio 1 dalyje nustatyto turimo CO_2 įleidimo pajėgumo Sąjungos masto tikslo;

3) atleistasis subjektas – leidimo turėtojas, neturintis teikti individualaus indėlio siekiant Reglamento (ES) 2024/1735 20 straipsnio 1 dalyje nustatyto turimo CO_2 įleidimo pajėgumo Sąjungos masto tikslo.

2 straipsnis

Papildomos įpareigotųjų subjektų nustatymo taisyklės

1. Jei leidimą bendrai turi daugiau nei vienas subjektas, atitinkama valstybė narė nurodo Komisijai kiekvieno bendro leidimo turėtojo gavybos apimtį.

2. Jeigu per atitinkamą gavybos laikotarpį įpareigotieji subjektai vienas kitam perduoda leidimą, perdavimo data yra atitinkamas momentas, kuriuo atskiriama leidimų turėtojų gavyba ir atitinkamas įpareigojimas teikti indėlį.

3. Jei leidimo turėtojas iki 2030 m. gruodžio 31 d. teisiškai nustoja egzistuoti arba jei atitinkamas leidimas perduodamas naujam teisės subjektui, įpareigojimas teikti indėlį, atitinkantis susijusią žalios naftos ir gamtinių dujų gavybos veiklą nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d., tenka paskesniam leidimo turėtojui.

3 straipsnis

Atleistųjų subjektų nustatymas

1. Leidimo turėtojai, kurie nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Sąjungoje išgavo mažiau nei 610 tūkst. tonų gamtinių dujų ir žalios naftos naftos ekvivalentu ir kurių visas išgaunamų gamtinių dujų ir žalios naftos kiekis sudaro mažiau nei 5 % viso per atitinkamą laikotarpį Sąjungoje išgaunamo gamtinių dujų ir žalios naftos kiekio, laikomi atleistaisiais subjektais.

2. Taikant Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 5 dalį, atleistieji subjektai, eksploatuojantys CO_2 saugyklas, laikomi trečiųjų šalių saugyklų projektų plėtotojais (vykdytojais) arba investuotojais pagal to reglamento 23 straipsnio 5 dalies c punktą.

4 straipsnis

Įpareigotųjų subjektų individualaus proporcingo indėlio apskaičiavimo metodika

1. Pagal Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 1 dalį, siekiant apskaičiuoti proporcingą indėlį, žalios naftos ir gamtinių dujų gavyba normalizuojama pagal kilotonas naftos ekvivalento.

2. Kiekvieno įpareigotojo subjekto individualaus proporcingo indėlio dalis apskaičiuojama pagal šią formulę kilotonomis naftos ekvivalento:

(Visa įpareigotojo subjekto gavyba nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.) / (bendra visų įpareigotųjų subjektų gavyba nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.) × 100 = 50 mln. tonų metinio CO_2 įleidimo pajėgumo procentinė dalis

5 straipsnis

Įpareigotųjų subjektų metinės pažangos ataskaitos

1. Reglamento (ES) 2024/1735 23 straipsnio 6 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama bent tokia informacija apie subjektų plėtojamus CO_2 saugojimo projektus (informacija turi būti kuo išsamesnė, atsižvelgiant į jų plėtros etapą):

a) atitinkamas (-i) įsipareigojimas (-ai) prisidėti prie įleidimo pajėgumų ir atitinkamos (-ų) CO_2 saugyklos (-ų) vieta su koordinatėmis įprastai naudojamu GIS rinkmenos formatu;

b) atsakingo diegimo administratoriaus tapatybė ir organizacijos kontaktinė informacija, visų pirma potencialiems saugyklos klientams;

c) tikslinė geologinė formacija ir numatomas bendras saugojimo pajėgumas (mln. tonų CO_2) vienoje saugykloje;

d) numatomas metinis įleidimo pajėgumas (mln. tonų CO_2 per metus) vienoje saugykloje, kaip nurodyta atitinkamame leidime saugoti, taip pat numatoma įleidimo pabaigos data ir galima plėtra po 2030 m., jei ji bus;

e) planuojamas (-i) CO_2 transportavimo būdas (-ai) ir susijusi transportavimo infrastruktūra, kuri bus reikalinga nuo perdavimo vietos ([3]) iki įleidimo vietos;

([3]) Apibrėžiama kaip ATLPS įrenginio riba pagal Direktyvą 2003/87/EB.

f) planuojama CO_2 transportavimo infrastruktūra, kuri bus reikalinga CO_2 transportuoti į perdavimo vietą, įskaitant numatomą jos eksploatavimo pradžios datą, taip pat taikytini CO_2 kokybės reikalavimai;

g) planuojami saugotino CO_2 šaltiniai, įskaitant surinkto CO_2 tiekėjus, su kuriais per pirmuosius penkerius eksploatavimo metus buvo sudaryti komerciniai susitarimai dėl atitinkamo įleidimo pajėgumo naudojimo;

h) numatomos galutinio investavimo sprendimo (FID) datos ir numatomas įleidimo pajėgumas, kuriuo bus galima pradėti naudotis ne vėliau kaip 2030 m. pabaigoje arba anksčiau;

i) išsami ataskaita apie jų suinteresuotųjų subjektų įtraukimo veiklą, įskaitant visų pirma vietos bendruomenių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą CO_2 saugojimo projekto plėtros procese;

j) specialus skirsnis, kuriame apibūdinama numatoma ekonominė bei socialinė nauda ir nauda klimatui, susijusi su anglies dioksido surinkimo ir saugojimo veikla šalyje ar regione, kuriame bus plėtojama CO_2 saugykla.

2. 1 dalyje nurodytoje metinėje pažangos ataskaitoje pateikta informacija, susijusi su esminiais pokyčiais, darančiais poveikį operatyviniams saugojimo pajėgumams arba atitinkamų projektų tvarkaraščiui, atnaujinama laikotarpiu tarp metinių ataskaitų. Metinėje pažangos ataskaitoje taip pat pateikiamas išsamus saugyklos aprašymas, reikalingas teikiant prašymą išduoti leidimą saugoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/31/EB ([4]) 7 straipsnį, ir terminai bei sąlygos, kuriais saugyklos įleidimo pajėgumai bus pateikti rinkai, siekiant laikytis įpareigojimo teikti indėlį. Ta informacija apima išsamų pagrindinių techninės ir komercinės parengties tarpinių reikšmių ir apsisprendimo punktų veiksmų planą, taip pat rizikos, netikrumo ir poveikio mažinimo strategijas, kurias potencialūs komerciniai klientai turėtų žinoti, kad galėtų priimti savo investicinius sprendimus.

3. Pagal Reglamento (ES) 2024/1735 47 straipsnį komercinės ir verslo paslaptys bei kita neskelbtina konfidenciali ir įslaptinta informacija, svarbi teikiant ataskaitas pagal šio straipsnio 1 dalį, į paskelbtą metinės pažangos ataskaitos versiją neįtraukiama.

6 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. gegužės 21 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

([4]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006, (OL L 140, 2009 6 5, p. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj).